

YOUNG TIETOKOOSTE 2/2026

Lasten ja nuorten hyvinvointi edellyttää vahvoja lähiyhteisöjä ja tutkimusperusteisia palveluita

2022-2028

YOUNG

Lapset ja nuoret –
hyvinvoivat tulevaisuuden tekijät

 strateginenTUTKIMUS

 itla
Itsenäisyyden
juhlavuoden
lastensäätiö

Lasten ja nuorten hyvinvointia uhkaavat monet yhteiskunnalliset ja arjen haasteet, kuten lisääntyvä eriarvoisuus, talouden taantuma, nuorten kokemat paineet ja väkivallan uhka. Sodat ja ympäristön tila huolestuttavat monia. Hyvinvointia on rakennettava vahvasti lähiyhteisöissä, ja nuorille tulee turvata palvelut, jotka perustuvat tutkimustietoon ja huomioivat lasten ja nuorten moninaiset tarpeet.

Suomessa on asetettu useita kansallisia tavoitteita, jotka liittyvät lasten ja nuorten hyvinvointiin, koulutukseen, yhdenvertaisuuteen ja palveluiden vahvistamiseen. Tavoitteiden toteuttaminen vaatii konkreettisia ja tarkoin määriteltyjä toimia, joiden vaikutukset selvitetään tutkijayhteistyössä. Tutkijoita on kuultava jo ennen toimenpiteiden aloittamista. Tutkijoiden ja käytännön toimijoiden yhteistyöllä voidaan selvittää, johtavatko suunnitellut toimenpiteet tavoiteltuun lopputulokseen.

Strategisen tutkimuksen YOUNG-ohjelma on koonnut päätöksenteon tueksi tutkimusperustaisia ratkaisuja ja suosituksia tulevalle hallituskaudelle. Niiden avulla voimme vahvistaa yhteisöllisyyttä, vähentää eriarvoisuutta, kehittää laadukkaampia palveluja lasten ja nuorten tueksi sekä ehkäistä epäsuotuisia kehityskulkuja.

Lapset ja nuoret ovat yhteiskuntamme tärkeä voimavara sekä nykyhetkessä että tulevaisuuden rakentajina. Siksi lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja hyvän kasvun turvaaminen on välttämätön sijoitus kestävään yhteiskuntaan.

2022–2028

YOUNG

Lapset ja nuoret –
hyvinvoivat tulevaisuuden tekijät

Lue lisää

- **ACElife** – Haitalliset lapsuudenkokemukset elämäkulussa: pitkän aikavälin seuraukset ja vaikuttavat ehkäisyn keinot
acelife.fi

- **Ulos epätoivosta** – Ratkaisuja nuorten väkivaltakuolemiin, itsemurhiin ja huumeakuolemiin johtavien elämäkulkujen katkaisemiseksi (Young Despair)
ulosepatoivosta.fi

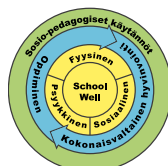
- **IMAGINE** – Mielen hyvinvoinnin kohentaminen keinona lisätä nuorten osallisuutta
stnimage.fi

imagine

- **Right to Belong** – Oikeus osallisuuteen: Yksinäisyyden ja ostrakismin vähentäminen lapsuudessa ja nuoruudessa (R-to-B)
righttobelong.fi

- **SchoolWell** – Kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin koulu
helsinki.fi/fi/projektit/kokonaisvaltaisen-hyvinvoinnin-koulu

Julkaisun kuvat: ITLA

1. Lasten ja nuorten hyvinvointia rakennetaan lähiyhteisöissä

MONET LASTEN JA NUORTEN hyvinvointiin vaikuttavat ratkaisut keskittyvät liikaa yksilöön, eivätkä huomioi riittävästi yhteisöjä ja yhteiskuntaa, jossa elämme. Lapsilla ja nuorilla on perustavanlaatuisen tarve kuulua joukkoon ja muodostaa myönteisiä ja merkityksellisiä ihmissuhteita. Kuulumisen tunne erityisesti lähiyhteisöihin, kuten perheeseen, kaveriryhmään, kouluun tai harrastusryhmään, on yhteydessä esimerkiksi vähäisempiin yksinäisyyden kokemuksiin¹. Myönteiset ihmissuhteet, kuten kannattelevat perhesuhteet ja yhteisöllinen tuki, lisäävät resilienssiä eli joustavuutta, sinnikkyyttä ja psyykkistä palautumiskykyä, jotka toimivat suojaavina tekijöinä.

Varhaiskasvatuksessa rakennetaan lasten sosioemotionaalaisia taitoja sekä parhaassa tapauksessa mahdollistetaan lapsille myönteisiä kokemuksia vertaisten kanssa yhdessä toimimisesta ja ryhmässä mukana olemisesta. Jo varhaiskasvatuksessa osan lapsista on havaittu olevan yksinäisiä ja joutuvan suljetuksi ryhmän ulkopuolelle, johon puuttuminen vaatii resursseja ja osaamista. Näin voidaan rakentaa myönteisiä, lapsen hyvinvointia tukevia jatkumoita, jotka tukevat lasta myös siirtymissä².

Koulussa toteutettavat toimenpiteet tulee toteuttaa opetussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti, systemaattisesti ja pitkäkestoisesti. Toteutuksessa täytyy huomioida myös koulupäivän kokonaisuus, opettajien resurssit ja osaaminen sekä koulu kokonaisuutena. Opettajien toteuttamat toimenpiteet ovat vaikuttavampia kuin muiden tahojen toteuttamat – lapset ovat opettajien kanssa koko ajan tekemisissä ja opettaja tuntee lapset parhaiten. Oppilaiden kokonaisvaltaista hyvinvointia rakennetaan osana koulun pedagogisen ydintehtävän toteuttamista huomioiden niin fyysinen, sosiaalinen kuin mielen hyvinvointi ja näiden yhteys oppimiseen³.

SUOSITUKSET

- **Hallitusohjelmassa sitoudutaan vahvistamaan kaikilla päätöksenteon ja hallinnon tasoilla lasten ja nuorten mahdollisuuksia yhteisöllisempään arkeen.**
- **Toteutetaan kokeilu- ja tutkimushanke yhteisöllisestä opiskeluhoollosta ja sen vaikutuksista.** Opiskeluhoolto tulisi toteuttaa moniammatillisena yhteistyönä ryhmämuodossa, sillä yksilön irrottaminen ryhmästä yksilökohtaiseen opiskeluhooltoon ei ratkaise ryhmään liittyviä ongelmia. Vain erityistuki tulisi toteuttaa yksilömuodossa.
- **Varmistetaan kouluihin ja nuorisotyöhön riittävät resurssit, jotta jokaiselle lapselle ja nuorelle löytyy turvallinen aikuinen, jolla on aikaa ja osaamista kohdata nuori.** Nämä aikuiset tarvitsevat aikaa ja osaamista myös myönteisen ryhmädynamiikan ja vertaissuhteiden tukemiseen.
- **Suunnitellaan uudenlaisia julkisia tiloja kohtaamiseen ja luodaan yhteisölliseen asumiseen innovatiivisia ratkaisuja.** Otetaan nuoret mukaan suunnittelemaan julkisia tiloja ja yhteisöllistä asumista, jotta syntyy uusia kohtaamisen paikkoja sekä toimivia, ylisukupolvisia ratkaisuja.
- **Juurrutetaan Harrastamisen Suomen malli kaikkiin suomalaisiin kuntiin.** Harrastusmahdollisuudet lisäävät lasten ja nuorten kiinnittymistä lähiyhteisöihin, vahvistavat osallisuutta ja yhteisvastuun periaatteita arjessa.
- **Turvataan lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien järjestöjen toimintaedellytykset.** Järjestöjen toiminta (mm. kerho-, leiri- ja vapaaehtoistoiminta) tarjoaa monille nuorille myönteisiä yhteisöjä, joihin kiinnittyä. Tällä vähennetään eriarvoisuutta.

2. Eriarvoisuutta ja polarisaatiota tulee vähentää

HYVINVOINNIN HAASTEET eivät jakaudu tasaisesti. Taloudelliset haasteet perheessä, kuten vanhempien pitkäaikainen työttömyys tai sosiaaliturvan varaan joutuminen, ovat usein haitallisia lapsuusajan kokemuksiksi. Myös muut haavoittavat lapsuuden kokemukset, kuten vanhempien tekemä väkivalta⁴, päihde- ja mielenterveysongelmat sekä vanhemman vankeus tai kuolema, kasautuvat heikommassa sosioekonomisessa asemassa oleville lapsille. Haitallisten lapsuuden kokemusten kasautuminen heikentää lapsen kehitystä ja lisää mielenterveys- ja päihdeongelmia myöhemmin elämässä sekä riskiä syrjäytyä koulutuksesta ja työelämästä⁵.

Pienituloisten ja matalasti koulutettujen vanhempien lapsilla on suurempi riski yksinäisyyden ja ulkopuolisuuden kokemuksille⁶ sekä kiusatuksi tulemiselle⁷ tai harrastuksien ulkopuolelle jäämiselle. Korkeammin koulutettujen vanhempien lapsilla on havaittu enemmän läheisiä ystävyys-suhteita ja korkeampaa kuuluvuuden tunnetta kouluyhteisössä⁸.

Maahanmuuttotaustaiset nuoret ja sateenkaarinuoret ovat erityisen alttiissa asemassa mielen-terveyden haasteille ja syrjinnälle. Ensimmäisen polven maahanmuuttajalapsilla ja -nuorilla masennus- ja ahdistusoireilu on huomattavasti yleisempää kuin suomalaistaustaisilla⁹. Maahanmuuttotaustaiset lapset kokevat enemmän syrjintää ja joutuvat muita useammin kiusatuiksi⁷.

Myös sateenkaarinuoret kokevat muita nuoria enemmän mielenterveyden haasteita, yksinäisyyttä ja syrjintää. Samanaikainen kuuluminen useampaan vähemmistöryhmään (esim. ruskea sateenkaarinuori) lisää haasteita avun saannissa. Palveluissa koetut syrjivät oletukset lisäävät vähemmistöstressiä, heikentävät luottamusta palveluihin ja voivat nostaa kynnystä hakea apua.¹⁰

Suojaavat tekijät kuten resilienssi, yhteenkuuluvuuden tunne ja hyvä itsetunto tai ympärillä olevat luotettavat aikuiset esimerkiksi koulusta tai harrastuksista voivat vähentää syrjäytymisen riskiä.

SUOSITUKSET

- **Hallitus sitoutuu syrjinnän vastaiseen toimintaan ja yhteiskunnallisen asenneilmapiirin muuttamiseen.** Lasten ja nuorten kanssa työskentelevien ammattilaisten osaamista mm. kulttuurisesta moninaisuudesta ja sopeutumisesta sekä sukupuolen ja seksuaalisuuden moninaisuudesta tulee lisätä esimerkiksi täydennyskoulutuksilla.
- **Vahvistetaan vaikuttavaa varhaista tukea vanhemmille, erityisesti haavoittuvassa asemassa olevissa perheissä.** Tietoa ja sosiaalista tukea on oltava tarjolla vanhemmille matalalla kynnyksellä, heidän erilaiset tarpeensa huomioiden. Vanhempien luottamusta sekä palveluihin että avun saamiseen on lisättävä.
- **Vähennetään lapsiperheköyhyyttä turvaamalla riittävä toimeentulo lapsiperheissä.** Tällä varmistetaan, että lapsilla olisi jatkossakin yhdenvertaiset mahdollisuudet elämään. Tutkimuksista tiedetään, että huono-osaisuus kasautuu, vaikuttaa lasten hyvinvointiin ja siirtyy sukupolvelta toisella.
- **Tehdään lapsi- ja nuorivaikutusten arviointi velvoittavaksi kaikissa merkittävissä sosiaaliturvaa ja palveluja koskevissa päätöksissä.** Tämä koskee myös aikuisiin kohdistuvia päätöksiä, koska vaikutukset kumuloituvat usein samoille lapsille, nuorille ja perheille.

3. Lapsille ja nuorille räätälöidyt palvelut on kannattava investointi

NUORTEN MIELENTERVEYSOIREILU on lisääntynyt ja palveluiden tarve kasvanut. Mielenterveyden häiriöt, erityisesti ahdistuneisuushäiriöt ja masennus, ilmaantuvat tavallisimmin nuoruusiässä. Jopa viidesosa nuorista sairastuu mielenterveyden häiriöön. Samalla julkinen keskustelu mielenterveydestä on laajentunut, mikä on lisännyt sekä tietoisuutta että huolta. Suomessa nuorten itsemurhat ovat eurooppalaisittain korkealla tasolla. Itsemurhat ja vakava itsetuhoisuus ovat monitekijäisiä prosesseja, joiden ehkäisyä täytyy tapahtua useilla tasoilla: yhteiskunnallisella tasolla, palvelujärjestelmässä ja arjen kohtaamisissa¹¹.

Jos mielenterveysongelmia ei hoideta varhain, kustannukset lisääntyvät ja nuorten hyvinvointi heikkenee. Tällä hetkellä palvelujärjestelmä näyttää nuorten näkökulmasta monimutkaiselta ja sirpaleiselta, mikä hankaloittaa avun hakemista ja tarpeenmukaista hoitoa. Nuorille ei saa tulla kokemusta, että he hakevat apua väärästä paikasta, vaan palvelujärjestelmän on onnistuttava tarjoamaan sujuvia auttamispolkuja yli toimialarajojen.

Palvelupolut voivat olla vaikuttavia vain, jos nuoret löytävät tarjolla olevan avun piiriin¹². Nuorten mielenterveyspalveluiden suunnittelussa ja arvioinnissa otetaan harvoin mukaan nuoria ja kuullaan heidän näkökulmiaan. Nuorilähtöisten palveluiden rakentamisessa ja kohtaamisissa täytyy ymmärtää tämän päivän nuoruutta.¹³

Nuoret hakevat apua vakaviinkin mielenterveyden haasteisiin kolmannen sektorin tarjoamista chat-palveluista. Nuoret voivat kokea anonyymien keskustelun ja avun hakemisen helpompana kuin hakeutumisen perinteisiin palveluihin. Chat-palvelut tarjoavat helpon ja turvallisen väylän puhua vaikeistakin asioista, erityisesti turvattomissa oloissa eläville lapsille ja nuorille. Chat-palveluja käytetään myös esimerkiksi silloin, kun ei tiedetä, mistä apua saa, tai jos taustalla on aiempia huonoja kokemuksia mielenterveyspalveluista.^{14,15}

SUOSITUKSET

- **Hallitusohjelmassa sitoudutaan suunnitteilla olevien lastensuojelua ja perheiden sosiaalipalveluja koskevien uudistusten toimeenpanon erityisen huolelliseen lapsivaikutusten arviointiin.** Myös taloudellisesti niukkoina aikoina peruspalveluita ja varhaista puuttumista tulee vahvistaa ja niille tarjota riittävät, lainsäädännöllä turvatut resurssit, jotta ehkäistään kustannusten hallitsematon kasvu. On ensiarvoisen tärkeää ennalta-arvioida ja seurata tutkijoiden ja ammattilaisten välisellä yhteistyöllä tuottavatko muutokset niitä lopputuloksia, joita niiden toivotaan tuottavan.
- **Veloitetaan hyvinvointialueita osallistamaan lapsia ja nuoria systemaattisesti mielenterveys- ja lastensuojelupalveluiden sekä perhesosiaalityön suunnitteluun ja arviointiin.** Näin huomioidaan paremmin lasten ja nuorten kokemukset ja vahvistetaan luottamusta palveluihin.
- **Kehitetään lasten ja nuorten mielenterveyspalveluita edistäviä osaamiskeskuksia.** Näin perustason mielenterveysosaaminen vahvistuu ja juurtuu pysyvästi osaksi ammattilaisten toimintaa lasten ja nuorten arkiympäristössä.
- **Varmistetaan, että nuorilla on monipuolisia väyliä hakea apua.** Matalan kynnyksen apua tarjoavien palveluiden, kuten chat-palveluiden, jatkuvuus ja rahoitus on varmistettava.
- **Tehostetaan palvelujärjestelmässä ja erityisesti sosiaali- ja terveystalouksissa nuorten itsetuhoisuuden tunnistamista ja hoitoa kansallisen itsemurhien ehkäisyohjelman mukaisesti.** Kliinisessä työssä itsemurhayritysten jälkeisen hoidon on oltava Käypä hoito -suosituksen mukaista.

4. Lasten ja nuorten epäsuotuisiin kehityskuluihin tarvitaan laajaan tutkimuspohjaan perustuvia toimenpiteitä

TUTKIMUSTIETO OSOITTAA, että erilaiset haitalliset lapsuudenkokemukset altistavat lasta epäsuotuisille kehityskuluille. Lisäksi ne kasautuvat usein samoille lapsille. Haitallisia lapsuudenkokemuksia ovat esimerkiksi kaltoinkohtelu ja väkivaltakokemukset sekä erilaiset ongelmat perheessä, kuten vanhempien päihdeongelmat, väkivalta ja vankeus. Lapset ja nuoret, joille näitä negatiivisia kokemuksia kasautuu, ovat todennäköisemmin niitä, jotka kärsivät elämänsä aikana vakavista käytös- ja päihdehäiriöistä, osallistuvat rikolliseen toimintaan ja väkivaltaan sekä ovat itsetuhoisia. Ihmiset, jotka lapsena joutuvat heikkoon asemaan, ovat muita todennäköisemmin heikossa asemassa myös aikuisuudessa.^{5,16-18}

Suomessa alle 25-vuotiaiden osuus huumekuolemista on eurooppalaisittain korkea. Yhdessä itsemurhien ja väkivaltakuolemien kanssa huumekuolemat muodostavat epätoivokuolemien ryhmän,

joka on jo pysäyttänyt nuorten kuolemien pitkään jatkuneen vähenemisen ja voi kääntää sen myös kasvuun.¹⁹ Tutkimustiedon pohjalta rakennetun Huumekuolemien ehkäisyn Suomen mallissa ehdotetut toimet ovat vain pieniltä osin käytössä²⁰.

Monimutkaiseen ongelmiin tarvitaan laaja-alaisia ja monipuolisia keinoja, jotka perustuvat vankaan tutkimuspohjaan. Tällä hetkellä yhteiskunta- ja kriminaalipoliittisessa päätöksenteossa ei riittävästi huomioida olemassa olevaa tutkimusta. Ilman sitä toiminnan arviointi on vaikeaa ja sen vaikutukset voivat jäädä heikoiksi, tai jopa päinvastaisiksi sille mihin tähdättiin tai aiheuttaa muita ongelmia.

Tutkimusnäyttö haitallisten elämäkokemusten ja pahoinvoinnin kasautumisesta ja ylisukupolvisuudesta on vahva, ja tarvitaan myös vahvaa tietoa esimerkiksi erilaisten interventioiden, ohjelmien ja yhteiskunnallisen päätöksenteon vaikutuksista ongelmien ratkaisemiseksi.^{5,16-18,21}

SUOSITUKSET

- **Epäsuotuisia kehityskulkuja tulee ehkäistä varhaisilla ja vaikuttavilla palveluilla sekä suojaavia tekijöitä vahvistamalla, kuten varmistamalla riittävä toimeentulo, osallistumismahdollisuudet ja syrjinnän ehkäisy.** Palvelut on turvattava myös kaikkein haavoittuvimmassa asemassa oleville. Erilaiset ammatilliset ryhmät tarvitsevat täsmäkoulutusta ennaltaehkäisyyn ja nuorten kohtaamiseen. Nuorilla on oikeus kokea tulevaisuutensa kuulluiksi.
- **Epäsuotuisten kehityskulkujen ennaltaehkäisyn ja rikosentorjunnan toimien tulee perustua aikaisempaa enemmän tutkittuun tietoon, erityisesti vaikuttavuustutkimukseen sosiaalipoliittisten toimenpiteiden ja rikosseuraamusten vaikutuksista.** Rikos- ja yhteiskuntapoliittisia rajanvetoja, esimerkiksi lapsirauharikos ja rikosvastuun ikärajamuutokset, suunniteltaessa on pyrittävä tutkimusperustaisesti arvioimaan muutosten seurauksia sekä huomioitava resurssit näiden muutosten toteuttamiseen, jotta lasten etu ja riittävät resurssit pystytään turvaamaan. Rikosentorjunnan arviointitutkimuksen tietokannan (FINPREV) jatkuvuus on varmistettava.
- **Laaditaan nykyaikainen huumestrategia, joka nojaa laajaan yhteistyöhön ja tutkimusperustaisiin ratkaisuihin.** Huumeidenkäyttöä koskevaa lainsäädäntöä on tarkasteltava ja vietävä eteenpäin laajaa valikoimaa toimenpiteitä, joita on suositeltu esimerkiksi huumekuolemien ehkäisyn asiantuntijaryhmän (HEAR)* ja Onnettomuustutkintakeskus Otkesin** julkaisuissa.

**Huumekuolemien ehkäisyn Suomen malli:*

Suosituksia huumekuolemien ehkäisemiseksi, THL – Työpaperi 6/2022.

*** Nuorten tapaturmaiset huumekuolemat vuonna 2023.*

Onnettomuustutkintakeskus T2023-S1.

LÄHTEET

1. **Beattie, M., Kiuru, N., & Salmela-Aro, K.** (2024). *Belongingness to groups, adolescent loneliness trajectories, and their consequences*. *International Journal of Behavioral Development*, 0(0). <https://doi.org/10.1177/01650254241294019>
2. **Salo, A.-E., Upadyaya, K., Kalland, M., Hyttinen, S., Salmela-Aro, K., & Lerkkanen, M.-K.** (2026). *Teacher observations of loneliness and ostracism among five-year-olds: Associations with social-emotional functioning, vocabulary, and language background*. *Early Childhood Research Quarterly*. <https://doi.org/10.1016/j.ecresq.2025.08.004>
3. **Yli-Pietilä, R., Nilivaara, P., Niemelä, M., Soini, T., & Pyhältö, K.** (2026). *Dialoginen yhteiskehittäminen SchoolWell-interventiossa*. *Kasvun Tuki -Aikakauslehti*, 6(1). <https://doi.org/10.61259/kt.173317>
4. **Ellonen, N., Pitkänen, J., Aaltonen, M., Remes, H. & Martikainen, P.** (2023) *Socioeconomic differences in children's victimization to maternal and paternal violence: a register-based study*. *Scandinavian Journal of Public Health*. <https://doi.org/10.1177/14034948231180670>
5. **Laajasalo, T., Aaltonen, M., Pitkänen, J., Ellonen, N., & Martikainen, P.** (2025). *Adverse childhood experiences (ACEs) and juvenile violent delinquency in multiple successive birth cohorts*. *Nordic Journal of Criminology*, 26(2), 1–14. <https://doi.org/10.18261/njc.26.2.3>
6. **Kiuru, N., Salmela-Aro, K., Laursen, B., Beattie, M., Vasalampi, K., Tunkkari, M., & Junttila, N.** (2024). *Profiles of loneliness and ostracism during adolescence: Consequences, antecedents, and protective factors*. *Child Psychiatry & Human Development*, 56. <https://doi.org/10.1007/s10578-024-01664-8>
7. **Sarvimäki, M., Silliman, M., Sahlström, E., & Nurkka, N.** (2024). *Pienituloisten perheiden lapset joutuvat kiusatuksi muita useammin*. *Karvi, Tiivistelmät 4:2024*. <https://www.karvi.fi/fi/julkaisut/pienituloisten-perheiden-lapset-joutuvat-kiusatuksi-muita-useammin>
8. **Read, S., Salmela-Aro, K., Kiuru, N., Helenius, J. & Junttila, N.** (2024). *The cohort trends of social connectedness in secondary school students in Finland between 2017 and 2021*. *PLOS ONE* 19(10): e0312579. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0312579>
9. **Abdulhamed, R., Lonka, K., Hietajärvi, L., Ikonen, R., & Klemetti, R.** (2022). *Anxiety and depressive symptoms and their association with discrimination and a lack of social support among first- and second-generation immigrant adolescents*. *International Journal of Intercultural Relations*, 87, 193–205. <https://doi.org/10.1016/j.ijintrel.2022.03.001>
10. **Berg, P., Laiti, M., Marttila, K., Ossa, A. & Venäläinen, S.** (2026). *Sateenkaarinuorten kokemukset kohtaamisista mielenterveyden ja terveydenhuollon ammattilaisten kanssa cisheteronormatiivisuuden näkökulmasta*. *Psykologia* 1/2026.
11. **Pirkola, S., Kataja, K., Nieminen, A., Helfer, A., Aaltonen, K., & Marttunen, M.** (2026). *Miten nuorten itsemurhia voidaan ehkäistä? Suomalainen Lääkärilehti* 2026; 81:e46447.

12. **Kaarakainen, S.-S., Kyösti, A., & Helenius, J.** (2025). *Nuorten yksinäisyys – auttavatko opiskeluhoitopalvelut? Laadullinen analyysi Nuortennetin vertaiskeskusteluista arvonmuodostuksen näkökulmasta*. *Kasvatus*, 56(3), 346-361. <https://doi.org/10.33348/kvt.162450>
13. **Berg, P., Suodenjärvi, H., Lahti, T., Marttila, K., Miikki, R., & Linnaranta, O.** (2024). *Nuorten osallisuus ja osallistaminen mielenterveysongelmien ehkäisyyn ja hoitoon tarkoitetuissa menetelmissä*. *Nuorisotutkimus*, 42(2), 70–81. <https://doi.org/10.57049/nuorisotutkimus.9146607>
14. **Hakala, V., Laajasalo, T., Stenvall, E., Mielityinen, L., & Ellonen, N.** (2025). *Lasten huolet ja avun tarpeet tukea tarjoavassa chat-palvelussa*. *Janus Sosiaalipolitiikan ja sosiaalityön tutkimuksen aikakauslehti*, 33(2), 169–190. <https://doi.org/10.30668/janus.146030>
15. **Helfer, A., Kataja, K. & Pitkänen, T.** (2025). *When Despair Takes Over: Suicide Conversations in an Online Counseling Chat Service for Youth*. *Child & Youth Services*, 1–24. <https://doi.org/10.1080/0145935X.2024.2437758>
16. **Ellonen, N., Laajasalo, T., Aaltonen, M., Pitkänen, J. & Martikainen, P.** (2025). *Adverse childhood experiences, juvenile violent victimization, and victim-offender overlap in multiple successive birth cohorts*, *Nordic Journal of Criminology* 27 (1). <https://doi.org/10.18261/njc.27.1.1>
17. **Pitkänen, J., Sariaslan, A., Bishop, L., Aaltonen, M., Mielityinen, L., Laajasalo, T., Ellonen, N., Martikainen, P.**, 2026. *Violent and sexual victimisation and incident anxiety, mood and substance use disorders in childhood and adolescence: a co-sibling study*. *Journal of Child Psychology and Psychiatry* n/a. <https://doi.org/10.1111/jcpp.70144>
18. **Vepsäläinen, J., Aaltonen, M., Ellonen, N., Kaakinen, M., & Martikainen, P.** (2026). *Early-Life Adversities and Youth Offending Patterns*. *International Criminology*. <https://doi.org/10.1007/s43576-026-00205-8>
19. **Hakkarainen, P., Kantanen, P., Kataja, K., Kivivuori, J., Lahti, L., Pitkänen, T., Rönkä, S., & Seppänen, A.** (2026). *Näkökulmia nuorten itsemurha-, huume- ja väkivaltakuolemiin. Sosiaalinen kuolemansyöntutkimus ja epätoivokuolemat*. *Yhteiskuntapolitiikka*, 2. <https://www.julkari.fi/items/fc98670e-d01c-49f6-8e42-b0d-4d567c59c>
20. **Häkkinen, M., Karjalainen, K., Mustelin, L., Rönkä, S., Kriikku, P.** (2025). *Nuorten huumekuolemat maailman onnellisimmassa maassa – mitä lääkärit voivat tehdä?* *Duodecim*, 2025, 141
21. **Mielityinen, L.** (2026). *When Violence Lives in the Home : Children's Experiences, Parents' Narratives, and Institutional Responses to Co-Occurring Physical IPV and Physical Child Maltreatment*. (Doctoral dissertation, Tampereen yliopisto). Trepo. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-03-4551-8>

2022–2028

YOUNG

Lapset ja nuoret – hyvinvoivat tulevaisuuden tekijät

Strategisen tutkimuksen YOUNG-ohjelman tavoitteena on luoda monitieteisen ja vuorovaikutteisen tutkimuksen keinoin laaja-alaista tietoperustaa kestäväälle lapsi-, nuoriso- ja perhepolitiikalle, jolla voidaan ehkäistä mielen-terveysongelmia, yksinäisyyttä ja muita epäsuotuisia kehityskulkuja sekä edistää lasten ja nuorten hyvinvointia, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä.

YOUNG-ohjelmaa (2022–2028) rahoittaa strategisen tutkimuksen neuvosto, joka toimii Suomen Akatemian yhteydessä.

LISÄTIETOJA

YOUNG-ohjelma
ohjelmajohtaja Marjo Kurki
marjo.kurki@itla.fi

youngohjelma.fi

2022–2028

YOUNG

Lapset ja nuoret –
hyvinvoivat tulevaisuuden tekijät

